

Opava [si ty]

HODNOTÍCÍ ZPRÁVA

o stavu místní Agendy 21 za rok 2023

Zpracovala:

koordinátorka pro místní Agendu 21

Datum zpracování: únor 2024

Kategorie MA21 v roce 2023

Cílem Plánu zlepšování v postupu místní Agendy 21 (dále jen „MA21“) z roku 2022 bylo obhájení kategorie C kritérií MA21, tento cíl byl naplněn. Statutární město Opava tedy kategorii C obhájilo.

Politická a finanční podpora MA21

Místním politikem pro MA21 byl pověřen Ing. Pavel Meletzký, MBA, náměstek primátora, a to usnesením č. 73/3/ZM/22 ze dne 19. 12. 2022.

V rámci MA21 je od roku 2017 realizována výzva participativního rozpočtu „Nápady pro Opavu“, pro jejíž realizaci byl schválen pro rok 2023 rozpočet ve výši 1.500.000,00 Kč.

Registrace města do Databáze MA21

Databáze MA21 byla vytvořena Pracovní skupinou pro MA21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj. Cílem Databáze MA21 je poskytnout municipalitám jednoduchý nástroj pro prezentaci jimi naplňované úrovně procesu MA21 dle oficiálně stanovených podmínek. CENIA, česká informační agentura životního prostředí (příspěvková organizace MŽP), jako správce databáze zajišťuje odbornou kontrolu informací, které jsou do Databáze MA21 zadávány, a zároveň poskytuje municipalitám při plnění asistenční pomoc.

Termín pro doložení naplnění ukazatelů (kategorie „D“ a „C“) ke schválení za rok 2023 byl agenturou CENIA stanoven na 31. 10. 2023. Do tohoto termínu byla vyplněna - kritéria kategorie „D“ i kritéria kategorie „C“ (více informací na <http://ma21.cenia.cz/>).

Město Opava tak v roce 2023 obhájilo kategorii C.

Realizace osvětových kampaní

V roce 2023 bylo v plánu uspořádat hned několik osvětových kampaní, které byly finančně podpořeny **dotací** z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci programu *Podpora dobrovolných aktivit v oblasti udržitelného rozvoje a MA21* pro rok 2023 v rámci projektu **Opava – osvětové kampaně 2023**, dále rozpočtem odboru rozvoje města a strategického plánování, odboru školství a odboru sociálních věcí.

Konkrétně byly realizovány následující aktivity:

➤ **Prezentace poskytovatelů sociálních služeb na multižánrovém festivalu**

V rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb je na jednáních pracovních skupin pravidelně diskutována problematika informování široké veřejnosti o nabídce sociálních a souvisejících služeb na území našeho města. Členové skupin se shodli, že ideální by bylo, kdyby poskytovatelé měli možnost prezentace na kulturních akcích pro občany města a širokou veřejnost. Tato aktivita byla rovněž zapracována

do připravovaného Komunitního plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb SMO na období 2022–2026.

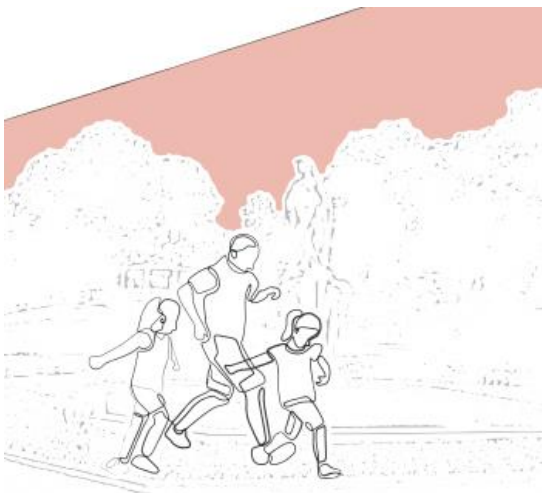
V návaznosti na výše uvedené se podařilo udržet spolupráci s pořadatelem známého multižánrového festivalu Slunovrat z minulých let, který se v Opavě koná za hojné účasti veřejnosti, a opět se domluvit na možnosti prezentace vybraných poskytovatelů sociálních služeb na této akci. Jelikož byla v uplynulých letech tato prezentace velmi úspěšná, proběhla i v roce 2023 za hojné účasti jak poskytovatelů sociálních služeb, tak veřejnosti. Z tohoto důvodu bude pravděpodobně akce zopakována i v roce 2024 a má potenciál stát se tradiční aktivitou města Opavy na festivalu.

Byli osloveni poskytovatelé služeb pro osoby s duševním a mentálním onemocněním, zástupci náhradní rodinné péče, dobrovolnického centra a dalších služeb pro rodiny s dětmi.

Cílem bylo opět to, aby prezentace poskytovatelů ve stáncích nebyla pouhým předáváním informačních letáků, ale aby návštěvníky co nejvíce zaujala a byla zajímavou součástí „sociální sekce“ festivalu – praktické ukázky ze života handicapovaných – možnost vyzkoušet si, jak se žije lidem s handicapem, prodej výrobků chráněných dílen, zajištění aktivit pro rodiny s dětmi – zejména velmi oblíbené malování na obličej, či různé společenské hry a další aktivity, prodej občerstvení vyrobeného pracovníky chráněného zaměstnávání, mobilní kavárna obsluhovaná klienty sociálně-terapeutické dílny či hudební vystoupení klientů služby pro osoby s duševním onemocněním. Pro tyto účely a s ohledem na skutečnost, že se akce konala ve venkovním prostoru, kdy nelze ovlivnit počasí, bylo potřeba zajistit kvalitní zázemí pro poskytovatele – zejména prostorné, uzavřené stánky.

Díky velké účasti a velkému zájmu ze strany návštěvníků lze předpokládat opakování této prezentace i v dalším roce, jelikož si tuto akci velmi chválili návštěvníci i poskytovatelé sociálních služeb.

➤ Kampaň *Nám to není jedno*

Další z osvětových kampaní s názvem „Nám to není jedno“ byla zaměřena především na prevenci užívání alkoholu, cigaret a návykových látek u mladistvých.

Nejednalo se však pouze o klasické přednášky pro žáky základních a středních škol. Kampaň byla cílena také na dospělé, a to především na prodejce v trafikách, obchodech a majitele a obsluhy restauračních zařízení, kteří se s mladistvými a jejich pokusy o koupi těchto látek setkávají nejčastěji.

Došlo tak ke spojení dobrovolníků z dobrovolnického centra Elim Opava, o. p. s. a protidrogovou koordinátorkou odboru školství. Kdy protidrogová koordinátorka zajistila informační letáky a taháky pro obsluhy a prodejce restauračních zařízení a trafik, díky kterým si rychleji budou moci přepočítat věk zákazníka. Dále bylo doporučeno, aby si vždy vyžádali občanský průkaz, pokud si věkem zákazníka nejsou jistí.

Součástí této kampaně byla soutěž pro děti základních škol na téma prevence užívání návykových látek. Všechna soutěžní díla byla následně vystavena v OC Breda & Weinsten. Nejšikovnější tvůrci byli oceněni poukázkami do papírnictví a diplomy. Slavnostní předání se uskutečnilo pod Ptačím vrchem, kde ve spolupráci s organizací Elim Opava proběhla také akce pro veřejnost, kde bylo možné vyzkoušet si brýle navozující stav opilosti, prozkoumat, jak se ničí plíce kuřáka při každém potáhnutí cigarety, či jaké množství dehtu se v plicích kuřáka nahromadí za jeden rok při vykouření 10 cigaret denně.

Nově bylo při návštěvách škol cíleno také na prevenci užívání nikotinových sáček, které jsou u mladších generací čím dál více populární, avšak velmi návykové a o to více nebezpečné.

V průběhu návštěv škol bylo zjištěno, že svou první cigaretu vyzkouší dítě okolo svého 12. roku, první alkohol pak okusí okolo 10. roku. Obecně platí, že pokud je rodič dítěte kuřák, dítě vyzkouší cigaretu mnohem dříve, jelikož k ní má snazší přístup.

Cílem bylo proškolení co nejvíce dětí a mladistvých o škodlivosti alkoholu a informovat co nejvíce prodejců nikotinových a alkoholických výrobků a provozovatelů restauračních zařízení o tom, že je nezákonné prodat i podat osobě mladší 18 let nikotinový či alkoholický výrobek. Provozovatelé a prodejci byli taktéž seznámeni s možnými postihy, které za toto jednání hrozí.

➤ Podpora lokální ekonomiky

V květnu, měsíci věnovanému tématice fair trade, byla uspořádána přednáška pro veřejnost na téma podpora lokální ekonomiky, na kterou přijel přednášet pražský lektor Jiří Silný, který je družstevníkem, aktivistou, pedagogem a žurnalistou. Na besedě představil spoustu zajímavých možností o tom, jak a proč podpořit lokální ekonomiku.

Když se řekne podpora lokální ekonomiky, nejedná se pouze o nákupy na farmářských trzích, kde je opravdu nejsnadnější podpořit lokální zemědělce a pěstitele. Lokální ekonomiku lze podpořit i jinak. Dle slov pana Silného je dobré podpořit lokální pěstitele, řezníky a další řemeslníky nákupem přímo u nich. Navíc v dnešní době je to jednodušší, než kdy předtím, jelikož můžeme tyto lokální prodejce najít pohodlně na internetu a mnohdy objednat také online. Příkladem může být třeba webová stránka scuk.cz, která má výdejní místa po celé České republice a jedno z nich dokonce i v Opavě.

Když upustíme od tolik oblíbeného a potřebného jídla, k podpoře lokální ekonomiky lze zařadit také odívání. Jelikož je dnešní doba velmi zaměřená na módu a především na fast fashion, je na místě oblečení co nejvíce recyklovat a tuto rychle měnící se módu aspoň trochu zpomalit. Nyní se opět dostává do popředí nákup v second handu, tzv. swap nejen oblečení, případně přímo prodej někomu jinému. To vše je dnes jednodušší opět díky online prostředí.

Beseda byla také věnována bydlení nebo energetice. Ve světě začíná být velmi populární komunitní bydlení, kterému byla v Opavě věnována také série workshopů. V oblasti energetiky pak byly nejvíce diskutovány solární energie a bioplynové stanice, které se těší čím dál větší oblibě.

A proč je tedy žádoucí podporovat lokální ekonomiku? Když budeme nakupovat věci z České republiky, případně přímo z našeho města a okolí, budeme soběstačnější a samostatnější. Navíc ušetříme naše životní prostředí, jelikož nám nebude nikdo muset věci přivážet.

➤ **Kurz první pomoci**
pro zaměstnance sociálních
služeb

Kurz první pomoci byl určen zaměstnancům sociálních služeb a kapacitně omezen na 25 účastníků. Volná místa byla téměř ihned obsazena, protože jak se říká, kdo je připraven, není překvapen. Lektorem byl zkušený zdravotnický záchranář Vít Bendík, který dokázal vážná témata přednést s lehkostí a vtipem.

Úvodní část byla teoretická a tak se účastníci na chvíli vrátili do svých studentských let, chopili se tužek a psali si potřebné poznámky. Druhá část už byla z hlediska aktivity zajímavější,

jelikož se všichni stali teoretickými záchranáři a radili, jak postupovat v situacích, které byly na obrázcích. V poslední části využili účastníci své nabyté znalosti v praxi, kdy si nejprve vyzkoušeli, jak použít škrtidlo při krvácení, což vypadalo z rukou pana Bendíka velmi snadně, ale praktický nácvik ukázal, že to zase tak jednoduché není. Poté se celým prostorem ozývalo: "Haló, pane, slyšíte mě? On nedýchá, volej sanitku!" Nikdo z přítomných však nebyl ohrožen na životě a nepotřeboval ošetřit, pouze si všichni zkoušeli, co dělat, když vidí člověka ležet na zemi. Za tichého zpěvu vánoční koledy Rolničky, rolničky byl sice stlačován střed hrudníku, ale pouze figuríně.

Kurz první pomoci byl hodnocen pozitivně jak lektorem, tak všemi účastníky, proto bude v roce 2024 zopakován, avšak pro odlišnou cílovou skupinu.

➤ **Přednáška na téma komunikace
pro zaměstnance
Magistrátu města Opavy**

V průběhu října proběhla přednáška na téma komunikace, která byla určena pro zaměstnance Magistrátu města Opavy.

Lektorkou byla paní Dana Diváková z Institutu komunitního rozvoje, která je profesionálem v oblasti komunikace, facilitace a mediace.

Přednáška zahrnovala tato témata:

- jednotlivé metody a kdy je použít, koho a co k tomu potřebujeme,
- komunikace s problematickými typy osobností v rámci jednotlivých procesů,
- co se podařilo a nepodařilo v jednotlivých městech v ČR – příklady dobré a špatné praxe,
- co se podařilo a nepodařilo v Opavě v rámci zapojování veřejnosti,
- proč je důležité komunikovat jednotlivé procesy včas.

DOPLNIT!!

Tradiční osvětové kampaně

➤ **Evropský týden mobility (18. – 24. 9. 2023)**

Ze strany organizace Pěšky městem byla opavským mateřským a základním školám opět nabídnuta možnost zapojit se v rámci Evropského týdne mobility do soutěže s názvem **Pěšky do školy**. Jednalo se o soutěž, do které se mohly zapojit celé školy, jednotlivé třídy, týmy žáků, případně rodiče s dětmi. Jediným pravidlem soutěže bylo chodit v týdnu mobility do školy pěšky, jezdit na kole, koloběžce, nebo skateboardu. Možné bylo také dojet MHD, případně zaparkovat kus od školy a do školy dojít pěšky.

Jelikož je ve městě vysoká míra automobilové dopravy, bylo na místě ještě z iniciativy města podpořit zapojení škol do této soutěže. Ve spolupráci s organizací Pěšky městem bylo stejně jako v roce 2022 dohodnuto předání výsledků za jednotlivé třídy opavských základních škol. Ta nejlepší byla odměněna opět zážitkovou jízdou na netradičních kolech, koloběžkách a vozítkách. Opavská soutěž byla uspořádána koordinátorkou EVVO RNDr. Kateřinou Durčákovou. V roce 2023 se do soutěže zapojilo o jednu školu více než v roce 2022.

V rámci Evropského týdne mobility proběhla již poněkolkáté sbírka kol a cyklistického vybavení pro organizaci Kola pro Afriku, s jejímž zástupcem proběhla opět beseda s názvem „Jak se točí Kola pro Afriku“. Této přednášky se také zúčastnila Viki Seifertová, která je ambasadorkou České koalice pro ochranu biodiverzity a která se zúčastnila mise do Gambie v rámci převážení kol do Afriky. Besedu vedl spoluzakladatel společnosti Kola pro Afriku Roman Posolda. Beseda byla v roce 2023 zopakována, jelikož v roce 2022 byla velmi úspěšná a z řad veřejnosti byl o ni velký zájem. Je dobré ukázat lidem, kam putují kola a různé cyklovybavení, když jej darují do sbírky.

Kromě výzvy Pěšky do školy probíhala také Zářijová výzva Do práce na kole, která byla určena jednotlivcům na podporu udržitelné mobility, snížení počtu aut ve městech a na podporu přirozeného pohybu. Pořadatelem celorepublikové výzvy je spolek AutoMat.

Mezi další zajímavé aktivity Evropského týdne mobility patřila opět možnost navštívit stavědlo ŽST Opava – Východ a vidět tak místo, odkud se řídí provoz vlaků.

Na podporu Dne bez aut probíhala akce, která umožnila řidičům, kteří nechali svá auta doma, cestovat MHD zdarma po předložení malého technického průkazu.

V průběhu tohoto týdne byla opět uspořádána přednáška o bezpečnosti na cestách nejen pro seniory, o tom, jak se bezpečně chovat v provozu. Pro účastníky byl připraven kvíz a drobná odměna. Děti si pak mohly vyzkoušet provoz na dopravním hřišti v Opavě – Malých Hořticích.

Mezi dětmi oblíbenou akcí patří také Exkurze do Městského dopravního podniku Opava. Připravena byla komentovaná prohlídka s odborníky, kteří byli připraveni odpovídat na všechny dotazy. Bylo možné si také prohlédnout interiéry trolejbusů a autobusů a vyzkoušet si sezení za volantem.

Novou aktivitou Evropského týdne mobility byla také komentovaná prohlídka nové expozice o historii železnice na Opavsku. Prohlídkou provedl emeritní přednosta stanice Jiří Valeček.

Všechny aktivity Evropského týdne mobility jsou zmíněny na plakátu.

EVROPSKÝ TÝDEN MOBILITY

Opava
Statutární město Opava

Neplytvej energií: kombinuj a jed!

8. 9. pátek
BLADE NIGHT OPAVA S OC BREDA & WEINSTEIN
19.00, ulice U Fortny, vstup do OC Společné brnění noční Opavu za hudebního doprovodu!

9. 9. sobota
PRVNÍ DRÁHOVÉ INLINE ZÁVODY V OPAVĚ
Inline areál, Žižkova ulice

10. 9. neděle
DĚTSKÉ ZÁVODY A MISTROVSTVÍ ČR V INLINE ¼ MARATONU
Městské sady, Žižkova ulice
Zároveň o pohár primátora města Opavy. Pořadí Luigino.cz. Více informací a přihlášky na www.luigino.cz

16. 9. sobota
EKSKURZE DO MĚSTSKÉHO DOPRAVNÍHO PODNIKU OPAVA
10.00 – 15.00, sraz na vrátnici MDP, Bílčevská 98
Projedle si kompletní zájezd desítek trolejbusů a autobusů s odborníky a zeptejte se na vše, co vás zajímá! Začátek komentovaných prohlídek každou celou hodinu na vrátnici.

16. 9. sobota
PROHLÍDKA STAVĚDLA ŽST OPAVA-VÝCHOD
9.00 – 11.30, ulice Janská 3 – sraz před budovou Správy železnic
Navštivte místo, odkud se řídí provoz visáků! Exkurze probíhá ze sítěho provozu – volně časové vstupenky lze vyzvednout v Městském informačním centru od 13. Akce se koná pod záštitou Správy železnic, s. c. OB Dřava.

16. 9. sobota
OPAVA ŽELEZNIČNÍ PLUS
9.00 – 12.00, KÚPE, Janská 7
Nová výstavní expozice o historii železnice na Opavsku, která rozšiřuje venkovní výstavu. V 10.00 (po oba dny) proběhne komentovaná prohlídka s emeritním předsedou stanice Jiřím Valečkem.

17. 9. neděle
ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE NA DOPRAVNÍM HŘIŠTI
14.00 – 17.00, dopravní hřiště v Opavě–Malých Hořticích
Přijďte si s dětmi vyzkoušet, jak dobře může provést domácího provozu! Zároveň: 500 Kč sleva pro matky s malými cyklisty, vozítko FICINE, soužití s cely, v případě trvalého deště se akce ruší.

18. 9. neděle
JAK SE TOČÍ KOLA PRO AFRIKU?
10.00, sál Kolohorný P. Bezruč
Opava, Nádražní okruž 27
Beseda pro děti o zážitku projektu, cestě bicyklů od děrců africkým školákům, spolupráci s lidmi ve výknu města či rozdílných v Gambii. Veřejnost vítána!

19. 9. úterý
SBÍRKA KOL PRO AFRIKU
9.00 – 17.00, garáž Krnovská 75C, výhled z Vancurovy ulice na kamenná (za branou depozita nahoru)
Darujte kola, helmy, reflexní vesty či cyklistické nářadí na pomoc dětem v Gambii.

20. 9. úterý
PŘEDNÁŠKA „BEZPEČNÉ V DOPRAVĚ“
14.00 – 16.00, Obecní dům – Sál purkmistrů
Přednáška nejen pro seniory o tom, jak se chovat v dopravním provozu, aby nedocházelo ke zbytečným zraněním. Kvíz o ceny, malý dárek pro každého.

22. 9. pátek
MTBCROSS STŘÍBRNÉ JEZERO
23. 9. sobota
Pátek – závody pro školy, sobota – závody pro veřejnost. Pořadí MTB CROSS.cz. Více informací a přihlášky na www.mtbcross.cz

22. 9. pátek
DEN BEZ AUT S MALÝM TECHNICKÁKEM MHD ZDARMA!
Nechte své auto stát a svezte se městskou hromadnou dopravou zadarmo! Město železnice ukáže, jaké mají technický průkaz vozidla – jedné přílože je jízdenkou pro jednu osobu. Akce se koná ve spolupráci s Městským dopravním podnikem Opava, a.s., a plati po celý den.

11. – 24. 9. pondělí – neděle
Zářijová výzva Do práce na kole
Vyráďte do práce na kole, pěšky nebo pokoskem, škrábka na vlastní pohon. Přijměte výzvu, zlepšete svou kondici i veřejný prostor! Více informací a registrace na www.dopravceopava.cz

18. – 22. 9. pondělí – pátek
Pojďte s námi Pěšky do školy!
Cím méně aut přijde u škol, tím bezpečněji a příjemněji tam bude nejen pro děti. Výzva pro školy, třídy a rodinné týmy. Více informací a registrace na www.peskydoskoly.cz

Akce jsou zdarma. Více informací na www.opava-cityjez nebo www.facebook.com/mestoopava. Změna programu vyhrazena. Na akcích budou pořizovány fotografie a videozáznam za účelem propagace (kontakt: gdr@opava-cityjez).

➤ Den Země (1. 4. – 21. 5. 2023)

Den Země je každoroční celosvětová událost připadající na 22. dubna, zaměřená na propagaci a podporu ochrany životního prostředí. Město Opava si letos připravilo pásmo akcí trvajících od 1. 4. 2023 do 21. 5. 2023.

Byly připraveny komentované prohlídky zahradnictví, tvůrčí dílny a zážitkové hry, výlety do přírody s odborníky, beseda o darování jídla, exkurze, výstavy a společný úklid. Na aktivitách se společně podílelo okolo 50 organizací

a jednotlivců.

Exkurze byly zahájeny návštěvou zahradnictví v Oticích, kde se účastníci mohli seznámit s tím, co dělají zahradníci v průběhu celého roku. Rovněž bylo možné zasadit si bylinky. Dále proběhla beseda s ředitelkou ostravské Potravinové banky s názvem Přebytkové jídlo potřebným lidem, kde mohli účastníci besedy přispět trvanlivými potravinami do potravinové sbírky.

Spolek Za Opavu se rovněž připojil k oslavám Dne Země, a to promítáním úspěšných snímků z festivalu Ekofilm.

Zájemci se také mohli zúčastnit exkurzí na třídící linku odpadů Technických služeb Opava, také na Čistírnu odpadních vod Opava (SmVak Ostrava a.s.) nebo také exkurze do Raduňského mokřadu.

Markéta Cichá provedla zúčastněné přírodou ve městě, tedy v Městských sadech a na Stříbrném jezeře. V Městských sadech mohli účastníci o několik dní později přivítat ptačí zpěv s Otakarem Závalem, který je zkušeným ornitologem, který pomohl rozeznat hlasy ptáků a nalézt je v korunách stromů.

Pro děti bylo připraveno hned několik aktivit, kde děti plnily úkoly, soutěžily, prováděly pokusy a učily se o přírodě zábavnou formou.

Akce vyvrcholila předposlední dubnový víkend, v sobotu 22. dubna proběhla akce „Uklízíme s Fidorkou“, kdy účastníci uklidili okolí Stříbrného jezera a dostali sladkou odměnu. V neděli 23. dubna pak vypukla společná oslava Dne Země na náměstí Osvoboditelů, kde byly pro děti připraveny zábavné dílničky, pokusy a soutěže. Všichni zájemci si také mohli vyrobit hmyzí hotel, prohlédnout popelářský vůz, navštívit Ekoporadnu, ochutnat kávu s označením fairtrade a mnoho dalšího.

V průběhu celého dubna až do půlky května bylo možné navštívit výstavu o půdním mikrosvětě s názvem „Bez půdy to nejde“.

Celou akci měla pod záštitou koordinátorka EVVO RNDr. Kateřina Durčáková.

DEN ZEMĚ

2023

Statutární město Opava ve spolupráci s: ASEKOL a.s.; Církvevní ZŠ sv. Ludmily Hradek nad Moravicí; Hnutí Duha Šelmy; Junák - český skaut, středisko Jih Opava, z. s.; Kapradě; Kostel sv. Janů; Lesy České republiky, s. p.; MamiArt s.r.o.; Markéta Cichá; Masarykova SŠ zemědělská a VOŠ Opava; Městský dopravní podnik Opava, a.s.; Mondélez Opava; Moravskoslezský kraj; Moravskoslezský spolek na ochranu zvířat; MŠ křesťanská Opava; MŠ Na Pastvísku; MŠ Opava, 17. listopadu; MŠ Opava, Havlíčkova; MŠ Opava, Heydukova; MŠ Opava, Pekařská; MŠ Opava, Riegrova; MŠ Sedmikrásky; MŠ Srdíčko Opava; Otakar Závalský; Potravinová banka v Ostravě; SEMIX PLUSO, spol. s r.o.; Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.; Slezské gymnázium, Opava, p.o.; SOU stavební Opava; Spolek Ekolyceum; Spolek paní a dívek Dvorce; Středisko volného času Opava; Technické služby Opava s.r.o.; Trafín Oil a.s.; Včelařská rodinná farma Košec; Vodárenská věž Opava o.p.s.; Zahradnictví Weiss; Za Opavu; Záchranná stanice Bartošovice; ZŠ I. Hurníka Opava; ZŠ Nový svět; ZŠ Opava, B. Němcové; ZŠ Labyrint Lhota; ZŠ Opava, E. Beneše; ZŠ Opava, Englišova; ZŠ Opava-Kylešovice; ZŠ Opava, Mařádkova; ZŠ Opava, Otická; ZŠ Opava, Srámkova; ZŠ Opava, Vrchní; ZUŠ Krnov, p.o.; ZUŠ Opava, p.o.

1. 4. a 15. 4. | sobota | od 9.00

Jarní cesta za bylinkami

/ Zahradnictví WEISS – K Rybníčkům 20, Otice

Jak se pěstují rostliny? Komentovaná prohlídka zahradnictví. Tvoříte dílničky – seti a sázení bylinek. Registrace na zahradnictvi.weiss@seznam.cz

4. 4. | úterý | od 17.00

Přebytečné jídlo potřebným lidem

/ Obecní dům – Galerie Eisler, Ostrožná 46

Beseda s ředitelkou Potravinové banky v Ostravě o darování jídla. Pokud budete chtít, můžete s sebou přinést trvanlivé potraviny do sbírky pro potřebné.

11. 4. | úterý | od 18.00

Filmový večer spolku Za Opavu

/ Matiční dům, Matiční 2

Promítání úspěšných snímků z festivalu Ekofilm.

12. 4. | středa | od 14.00 a 15.00

Exkurze na třídící linku odpadů Technických služeb Opava

/ sraz před vjízdnicí TSO, Těšínská 71

Volné vstupenky (počet omezen) lze vyzvednout v Turistickém informačním centru Opava od 1. dubna.

13. 4. | čtvrtek | 10.00 a 16.00

Exkurze na Čistírnu odpadních vod Opava (SmVak Ostrava a.s.)

/ sraz před budovou ČOV, Těšínská 73

Volné vstupenky (počet omezen) lze vyzvednout v Turistickém informačním centru Opava od 1. dubna.

16. 4. | neděle | od 14.00

Příroda ve městě

/ Městské sady a Stříbrné jezero, sraz na zastávce MHD u víceúčelové haly

Komentovaná vycházka s biologičkou Markétou Cichou pro velké i malé průzkumníky přírody. V případě deště se akce ruší.

17. 4. – 30. 4. | od pondělí do neděle

Hravě po Opavě

/ parky od Slezského zemského muzea až po Střední zdravotnickou školu
Hra pro děti plná zábavných úkolů, říkanek a poučení. Tentokrát na téma: cizina na talíři. Pravidla na www.svvcopava.cz

18. 4. | úterý | od 15.00 do 17.00

Hravé jaro

/ školní zahrada ZŠ Opava, Otická

Otevírání školní zahrady se soutěžními úkoly pro děti a jejich rodiče. V případě deště se akce ruší.

22. 4. | sobota | 10.00

Uklízíme s Fidorkou

/ sraz u pláže Stříbrné jezero – západ

Veřejný sběr odpadků. Pojďte na to s námi, na účastníky čeká sladká odměna!

22. 4. – 21. 5. | od úterý do neděle | od 15.00 do 19.00

Bez půdy to nepůjde

/ KUPE, Janská 7

Výstava o fascinujícím půdním mikrosvětě, na kterém stojí základy naší civilizace i života.

23. 4. | neděle | od 13.00 do 18.00

Oslava Dne Země

/ náměstí Osvoboditelů a Janáčkovy sady

Tvořivé dílničky / zábavné pokusy / soutěže pro děti

Poznávání přírody, lesní pedagogika, výroba hmyzích hotelů.

Třídění odpadu, recy věcí, prohlídka popelářských vozů.

Ekoporaďna. Hravé aktivity škol. Cimbálová muzika, taneční

a pěvecké soubory. Férová kavárna a regionální dobroty.

V případě trvalého deště se akce ruší.

25. 4. | úterý | od 8.30 do 15.00

Živly mezi námi

/ zahrada MŠ Opava, Havlíčkova

Jak se na naší zahradě projevují živly voda, země, vzduch a oheň? Soutěže, kvízy a pokusy pro děti i rodiče. V případě deště se akce ruší.

29. 4. | sobota | od 6.00

Vítání ptačího zpěvu

/ Městské sady, sraz na zastávce MHD u víceúčelové haly

Pozorování ptáků v parku, poznávání jejich hlasů i života se zkušeným ornitologem Otakarem Závalským. V případě deště se akce ruší.

30. 4. | neděle | od 9.00

Exkurze na Raduňský mokřad

/ sraz u mokřadu (500 m před obcí Raduň ve směru z Kylešovic)

Vezměte děti a navštivte jedinečný mokřadní biotop a jeho obyvatele v doprovodu odborníků Petra Bláhy a Marie Slabejové.

Akce jsou zdarma. Změna programu vyhrazena. Více informací na www.opava-city.cz nebo www.facebook.com/mestoopava.
Na akcích budou pořizovány fotografie a videozáznam za účelem propagace (kontakt: gdpr@opava-city.cz).

➤ **Neplýtvej jídlem, Opavo! (18. 1. 2023 – 31. 5. 2023)**

V první polovině roku mohli zájemci navštívit aktivitu projektu s názvem Neplýtvej jídlem, Opavo!. Tento projekt obsahoval interaktivní výstavu Zachraň jídlo, která hravou formou upozornila na problémy spojené s plýtváním potravinami. Kromě výstavy probíhaly také animační programy pro žáky mateřských, základních i středních škol. Pro veřejnost byly také připraveny 3 besedy. První z nich byla

přímo s jedním ze zakladatelů organizace Zachraň jídlo, ze které pochází také stejnojmenná výstava, s Davidem Hájkem, který účastníkům popsal, jak tento spolek vznikl, a jaké činnosti se věnuje. Pan Hájek také představil užitečné tipy na vhodné skladování a nakupování potravin. Druhou besedou byla beseda s ředitelkou ostravské Potravinové banky s názvem Přebytečné jídlo potřebným lidem, kde mohli účastníci besedy přispět trvanlivými potravinami do potravinové sbírky a zároveň se dozvěděli, jak potravinová banka funguje a kdo všechno se z jejích zásob nasytí.

Ostatní aktivity

➤ **Do práce na kole**

Město Opava se po delší pauze opět zapojil do výzvy s názvem „Do práce na kole“. Výzva byla celorepubliková a pořádal ji spolek AutoMat. Této výzvy se mohly účastnit týmy o 2 až 5 členech, nicméně soutěžit mohli také jedinci. Výzva probíhala celý měsíc květen a po tuto dobu bylo nutné dopravovat se do práce a zpět na svůj vlastní pohon. Pro zapojení bylo nutné registrovat se a zaplatit registrační poplatek, za který obdrželi účastníci tričko či nákrčník. S tričkem či nákrčníkem se pak mohli zapojení soutěžící účastnit tzv. „Akcí na triko“, které mohli využít v kterémkoliv ze zapojených měst. V Opavě byly osloveny firmy s nabídkou připojení se a podpory této výzvy. Díky velkému zájmu firem o podporu této akce mohl být

účetníkům nabídnut bohatý program po celý květen. Byly připraveny tyto slevy a aktivity: volné výstupy na věž Hláska, jízdy na sdílených kolech Nextbike zdarma, sleva 10% na cyklistickou helmu od Sportovníkurzy.cz, nealko pivo BERNARD zdarma, káva od Máma mele kafe za polovinu, poloviční vstupné do Domu umění, expozice Cesta města a Galerie Eisler v Obecním domě, sleva 10% na nákup v Lékárně AGEL, vstupenky na festival Slunovrat se slevou 20%, férová káva na Férové snídani zdarma, vstup zdarma do Městského bazénu provozovaného Technickými službami Opava.

Jelikož se jednalo o výzvu podporující udržitelný způsob dopravy a zdravý životní styl, byla výzva hojně podpořena výrobky, které firmy darovaly do tomboly a pro výherce. Mezi cenami se objevily tyto produkty: dárkový poukaz k nákupu piva BERNARD, dárkový poukaz do Slezského divadla v Opavě, vstupenky na zápas SFC, vstupenky na utkání BK Opava, balíček pro fanouška BK Opava, dárkové předměty pro trávení volného času od Statutárního města Opava, vstupenky do městské expozice Opavské kulturní organizace, vstupenky do Loutkového divadla Střediska volného času, slevové poukazy výrobce jízdních kol NOVUS

BIKE s. r. o., knihy a vstupenky do Slezského zemského muzea, sladké balíčky firmy Mondelez Opava, praktické dárky BESIP, dárkové balíčky Model Obaly a další zajímavé ceny.

V celé České republice se k výzvě připojilo okolo 25 tisíc účastníků, v Opavě to pak bylo 164 účastníků rozdělených do 43 týmů. Všichni opavští účastníci urazili dohromady přes 52 tisíc km vlastní silou a tím ušetřili 6 768,8 kg CO₂.

V rámci výzvy byl spolkem AutoMat také určen opavský cyklozaměstnavatel, kterým se stala firma Mondelez. Tato firma tak získala voucher na roční evropský certifikát Cyklozaměstnavatele.

Opavským výhercům slavnostně předal ceny náměstek primátora Ing. Michal Kokošek, a to v rámci Charitní zóny festivalu Slunovrat, která byla volně přístupná a všichni si tak mohli užít pohodové odpoledne.

Smyslem akce bylo motivovat sebe i své okolí k pravidelnému pohybu a aktivní dopravě, která pomáhá zdravějším městům a samozřejmě i planetě.

Na květnovou výzvu navázala zářijová výzva na podporu Evropského týdne mobility. Zářijová výzva však trvala pouze dva týdny – od 11. 9. do 24. 9. 2023 a zúčastnilo se jí 16 podpůrců udržitelné mobility. Tento nižší počet účastníků je ovlivněn tím, že k zářijové výzvě se nevážou žádné podpůrné akce, nicméně je pro registraci stále vyžadován registrační poplatek, za který obdrží účastníci pouze slevu do benefičního eshopu.

➤ Fairtradový program na školách

V rámci vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje a environmentální osvěty začal na konci roku 2022 probíhat fairtradový program, kdy byli žáci vyššího stupně základních škol a studenti středních škol seznámeni s tématem fair trade. Náplní tohoto programu bylo seznámení s tím, na jakých výrobcích se lze setkat se značkou fairtrade, jak fungují fairtradová družstva a jak probíhá certifikace. V druhé části se účastníci dozvěděli o tom, jak se pěstují kakaové boby, ze kterých se následně vyrábí čokolády dostupné po celém světě. Tyto informace načerpali z dokumentárního videa s názvem Ve stínu kakaovníku. Následně pracovali žáci ve skupinkách a společně diskutovali, jaké emoce v nich dokument vyvolal a co si zapamatovali. Na konci programu měli žáci možnost doptat se na cokoliv z oblasti fair trade.

Program proběhl pod vedením pana Mgr. Dalibora Halátka. V rámci programu byli účastníci zváni na aktivity projektu „Neplýtvej jídlem, Opavo!“.

Přínosem tohoto programu bylo splnění kritérií místní Agendy 21 o osvětě v oblasti udržitelného rozvoje a navázání kontaktů s žáky, studenty a pedagogy.

➤ Den stromů

Oslavy Dne stromů se v Opavě protáhly opět do celého měsíce října. První říjnovou sobotu proběhla akce „Na houby do Hradce nad Moravicí“, kdy mohli jít lidé sbírat houby se zkušeným mykologem Vítem Balnerem. V sadech Svobody začala v tento den také výstava na stromech, která nesla název „Fajront: Konec šichty“ a bylo ji možné navštívit až do 14. října. Jelikož podzim patří ježkům, proběhla také beseda na téma jak připravit zahradu nebo balkón na zimu a přitom pomoci zvířatům. Účastníci mohli také přinést granule pro ježky ze Záchrané stanice v Bartošovicích. V neděli 15. října pak proběhla oslava Dne stromů, která proběhla pod Ptačím vrchem.

Komunitní plánování

➤ Participativní rozpočet – Nápady pro Opavu 2023

Výzva Nápady pro Opavu 2023 byla schválena na jednání ZMO usnesením č. 72/3/ZM/22 ze dne 19. 12. 2022 s finanční alokací 1.500.000,- Kč. Nápady se nově nedělily do kategorií malých a velkých nápadů. Otevřená byla pouze jedna kategorie, kdy na jeden nápad byla stanovena maximální výše veškerých finančních nákladů projektu na 750.000 Kč vč. DPH.

Výzva probíhala dle harmonogramu:

- 16. 1. – 1. 3. 2023 příjem nápadů,
- 2. 3. – 31. 5. 2023 kontrola formálnosti a přijatelnosti nápadů, schválení nápadů k veřejnému hlasování Komisí místní Agendy 21,
- 1. 6. – 14. 6. 2023 hlasování veřejnosti prostřednictvím webových stránek www.opava-city.cz/sity,
- 1. 7. 2023 – 31. 12. 2024 fyzická realizace vítězných nápadů.

Nápady určené k veřejnému hlasování vč. jejich stručného popisu (po schválení Komisí místní Agendy 21)

• **Horizontální sluneční hodiny**

Předkladatel navrhuje vytvořit první veřejné horizontální sluneční hodiny v Opavě! Jak budou hodiny vypadat? Bude se jednat o betonový útvar ve tvaru hříbu, který bude opatřen nerezovými slunečními hodinami. Svým vzhledem budou hodiny připomínat africkou kulturu, aby byly tematicky propojeny s parkem a významnou spisovatelkou, po které je park pojmenován. Sluneční hodiny nás naučí pracovat s letním a zimním časem a rovněž nám pomůžou uvědomit si své postavení v přírodě i vesmíru.

- **Modernizace minigolfu v Městských sadech**

Předkladatelka navrhuje zmodernizovat minigolfový areál. Jelikož má náš minigolfový areál dohromady 18 drah, bude v případě vítězství nápadu, realizována pouze jeho část. Kromě opravy minigolfových drah by došlo také k částečné opravě dlažby a město by tak získalo příjemný prostor pro trávení volného času.

- **Obnova povrchu dětského hřiště Palackého**

Předkladatelka navrhuje vytvoření bezpečné plochy, kde se děti učí jezdit na kole, koloběžce či kolečkových bruslích. Současná plocha je pro tyto děti nebezpečná, jelikož asfaltová plocha hřiště je celá poničená. Kromě opravy plochy by byl prostor rovněž doplněn o několik laviček a byly by nově natřeny nevzhledné sloupky.

- **Stezka dovednosti**

Předkladatel navrhuje vytvoření hřiště pro děti ve věku od 3 do 10 let na oblíbeném místě v centru Vávrovic. Toto hřiště pomůže dětem rozvíjet rovnováhu, orientaci v prostoru a koordinační a silové schopnosti. Zkrátka se na tomto hřišti děti zabaví a rodiče si odpočinou.

- **Vymezení a vybavení plochy pro konání bleších trhů**

Park za Slezankou bude opatřen uzamykatelnými boxy, které budou pro veřejnost sloužit k posezení. V době konání bleších trhů bude možné boxy odemknout a rozložit stůl. Centrum města tak bude zase o kus atraktivnější a živější.

- **Modernizace dětského a workoutového hřiště**

Předkladatelka ve svém nápadu navrhuje doplnit stávající workoutové hřiště o dopadovou plochu, aby bylo cvičení pro veřejnost bezpečnější. Zároveň by chtěla přidat další herní prvky do dětské části. Děti by se tak nově mohly těšit na tabuli na křídly, počítadlo, prolézacího šneka a další zábavné prvky pro děti.

Výsledky hlasování:

Celkový počet platných hlasů v rámci výzvy „Nápady pro Opavu 2023“ byl **852**.

Celkové pořadí projektů po ukončení hlasování:

Název	Počet hlasů
Modernizace minigolfu v Městských sadech	213
Stezka dovednosti	199
Vymezení a vybavení plochy pro konání bleších trhů	166
Modernizace dětského a workoutového hřiště	110
Obnova povrchu dětského hřiště Palackého	105
Horizontální sluneční hodiny	59

Realizační fáze výzvy:

Finanční alokace pro výzvu Nápady pro Opavu 2023 byla 1.500.000,- Kč a na základě výsledků hlasování veřejnosti byly podpořeny dva nápady (v tabulce vyznačeny zeleně).

V roce 2023 se povedlo realizovat Stezku dovednosti. Projekt Modernizace minigolfu v Městských sadech

V rámci participativního rozpočtu navázalo město Opava přátelskou spoluprací pro sdílení dobré praxe s koordinátory z České republiky a Slovenska. Pro sdílení dobré praxe proběhlo dvoudenní setkání, kde bylo možné představit svou verzi participativního rozpočtu a popsat s jakými obtížemi se v daném městě nejvíce potýkají. Součástí setkání bylo také několik workshopů, které mohly zúčastněným pomoci lépe pochopit komunikaci s dotčenými osobami v procesu plánování.

Zpracování Plánu zlepšování MA21 pro další rok a hodnotící zprávy za rok stávající

Zpracování Plánu zlepšování MA21 a Hodnotící zprávy je jedním z kritérií databáze MA21, konkrétně se jedná o kritérium č. 5 Sledování a hodnocení procesu MA21.

Hodnotící zpráva o stavu MA21 a o činnosti v projektu Zdravé město Opava za rok 2023 byla vzata na vědomí a Plán zlepšování pro rok 2024 byl schválen Radou Statutárního města Opavy, č. usnesení xx/xx/RM/24 ze dne xx. xx. 2024.

Splnění cíle Plánu zlepšování MA21 v roce 2023

Podmínky kategorií „D a C“ MA 21 město Opava v roce 2023 splnilo. Cílů plánu zlepšování pro rok 2023 bylo dosaženo. Město se hlásí k principům udržitelného rozvoje, politika vedení města je otevřená a transparentní a Magistrát města Opavy usiluje o dobrou správu věcí veřejných.

Medializace aktivit MA21

O aktivitách místní Agendy 21 byla veřejnost informována v největší míře prostřednictvím webových stránek www.opava-city.cz/sity, městského zpravodaje HLÁSKA a prostřednictvím facebookového profilu města. Dále prostřednictvím plakátů vyvěšených na plakátovacích plochách ve městě, případně v regionální televizi TV Polar.

MA21 a další vývoj

V současné době probíhá reforma MA21. Těšíme se na nové výzvy.

Zpracovala:
koordinátorka pro MA21